

ler paa det forordnede Sted, oppe imod Alteret, hvor ingen Chor er; Og naar Sangen er til Ende, kommer Sognepræsten, som da selv bør at forrette Embedet, og korteligen, før han træder til Afløsningen, forestiller Menigheden den meget ynkelige Tilstand, som de ere udi, som ere under Kirkens Band, saavel som: Guds overflødige Naade til at løse deres Baand og sætte dem Frihed igien, naar de alvorligen ville omvende sig til ham; og (paa den her beskrevne Maade) absolverer ham. Derpaa fører Klokkeren (Degnen) ham hen til sit sædvanlige Sted i Menigheden, hvor det, førend han kom under Kirkens Band, har været.

VIII Cap.) Om Ægteskab.

De, som vil begive sig i det hellige Ægteskab, skal nogle Dage tilforn give sig an for Præsten, og, saafremt han ikke selv tilfulde kiender dem, fremvise for ham lovligt Skudsmaal og Beviis, at intet paa begge Sider er, som efter Loven kan hindre samme deres Ægteskab. I Kiøbstæderne, og hvor saadanne Beviser ei kan have, skal de stille 2de gode Mænd til trofaste Forlovere for sig, een for hver af dem, hvilke skal love for dem hos Præsten om det samme. De, som love saaledes for andre, skal vel vide Beskeed derom, med mindre de vil ansees for Løgnere, om anderledes siden besindes; hvilken Straf Præsten dem skal foreholde, førend de saadant Løfte gjøre. Ere de Soldater, da skal de, efter Krigs-Artiklernes Indhold, føre deres Oberstes Attest og Tilladelse med sig, at de maae giftes, og at intet er, som lovligen kan hindre deres forehavende Ægteskab. Hver Præst skal, i en igiennemdragen Bog, ved Dag og Tid, tegne deres Navne, som han trolover og sammenvier, tilligemed deres, som enten have attesteret med dem, eller og lovet for dem. Præsterne maae ingen sammenvie, som ikke tilforn har været til Guds Bord. Alle Enkemænd og Ænker skal først bevise, at de have holdet Skifte og giort Rigtighed med den Afdødes Børn eller Arvinger, førend de maae vies tilsammen. Præsten maae ingen hindre i sit lovlige Ægteskab, med mindre de vitterligen ere udygtige dertil, saasom Gildinger, hvilke ikke maae tillades at komme i Ægteskab med nogen. De, som ere døve, stumme eller blinde, maae ei af Præsten formenes Ægteskab, saafremt de ellers paa en eller anden Maade kan give deres Villie og Samtykke fornøielig tilkiende. Ingen maae til noget Ægteskab sammenvies, som ikke tilforn

ere trolovede, og 3de Søndage efter hinanden af Prædikestolen offentlig lyst for, undtagen de, som ere i Randen eller af Adel, og de, som lige ved Adel agtes, hvor det skal holdes for fuldt Ægteskabs Løfte, naar begge Parterne i 6 af fælles Venners Nærværelse tilsige hverandre Ægteskab og give hinanden fuld Ja-Ord. Trolovelse Skeer, enten i Præstens Huus eller deres eget, ligesom de det begiere, i 5 Vidnesbyrds Overværelse i det mindste (paa den her foreskrevne Maade). Naar de saaledes ere trolovede, da lyses (paa den her befalede Maade) for Brylluppet 3 Søndage i Rad, undtagen paa de store Høitider, Paaske eller Pintsedag, og naar Juledag indfalder paa en Søndag, da der lyses anden Dagen for dem. Lysningen skeer saaledes: »Lyses til Ægteskab 1ste Sang for N.N. og N.N. Disse personer velsigne Gud etc. Dersom nogen haver noget derudi at sige, han sige det i Tide eller siden tie stille.« Ligesaa lyses 2den Gang den 2den Søndag og 3die Gang 3die Søndag næstefter. Dersom nogen imidlertid gjør Forbud paa Ægteskabet, da blive de Folk ikke viede, førend der er gangen Dom i Sagen; Hvilket iligemaade er at agte, om noget Forbud skeer for Tro-Lovelsen. Dersom Fæstefolkene, efterat der er udlyst, lade det selv forsætligen uden billig Aarsag noget længe henstaae, og vil ikke lade sig vie, da skal Præsten sætte dem en vis Tid for, naar de skal vies, under Straf efter Sagens Leilighed. Vielsen skal skee i Kirken oppe imod Alteret. Er det paa Prædikedage, da forrettes Vielsen i Kiøbstæderne til Froprædiken, strax efter at den anden ganske Tieneste er til Ende, og til Høimesse (ligesom det og skal skee paa Landet), for Prædiken imellem Epistelens og Evangelii Oplæsning. Er det paa andre Dage i Ugen, naar ingen Prædiken holdes, da komme de til Kirken i det allersneste imellem 9 og 10 Slet, saa at Brudevielsen kan være endet, førend Klokken slaaer Elleve. Vielsen forrettes paa den her befalede Maade.

IX Cap.) Om Liig og Begravelse.

Naar nogen dør i Menigheden, skal de nærmeste Venner, eller og Stedets Øvrighed, om han (hun) er fremmed, bære tilbørlig Omsorg, at Liget, af hvad Stand det og er, bliver i Kiøbstæderne, saavel som paa Landet, inden og paa den Tid, saa og paa den Maade, som Politie-Ordnningen ommelder, ved en christelig Begravelse bestædt til Jorden. I Kiøbstæderne maae ingen Liig begraves om Søndage og andre hellige Dage, paa